

REPUBLICA MOLDOVA  
CONSILIUL RAIONAL RÎȘCANI  
**PREȘEDINTELE  
RAIONULUI RÎȘCANI**



MD-5600, or. Rîșcani, str. Independenței 38  
tel./fax (256) 2-20-58 fax  
email: inforiscanimd@gmail.com

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА  
РЫШКАНСКИЙ РАЙОННЫЙ СОВЕТ  
**ПРЕДСЕДАТЕЛЬ  
РЫШКАНСКОГО РАЙОНА**

МД-5600, г. Рышкань, ул. Индепенденцей 38  
тел./факс (256) 2-20-58  
email: inforiscanimd@gmail.com

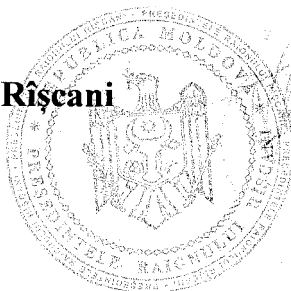
Nr. 02/1-20-43 din 27.01.2022

**Dnei Diana Butnaru  
A O „Juriștii pentru Drepturile Omului”**

Prin prezenta, ca urmare a examinării solicitărilor cu nr.162/2022 și 163/2022 din 17 ianuarie 2022, Vă expediem nota informativă a Direcției Învățământ Tineret și Sport.

*Anexă: nota informativă a DÎTS pe 3 (trei) file.*

**Președinte al raionului Rîșcani**



*Vasile*  
**Vasile SECRIERU**



**REPUBLICA MOLDOVA  
CONSILIUL RAIONAL RÎȘCANI  
DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÂNT,  
TINERET ȘI SPORT RÎȘCANI**

Nr 28 din 21.01.2022

Doamnei Diana Butnaru,  
jurist A.O. ”Juriștii pentru Drepturile Omului”.

Prin prezenta, Direcția Învățământ, Tineret și Sport Rîșcani, prezintă informația solicitată prin scrisoarea nr. 163/2022 din 17 ianuarie 2022. Răspunsul este întocmit de către Guțu Galina, șeful SAP Rîșcani. La scrisoarea dvstră pot comunica următoarele:

Serviciul de asistență psihopedagogică Rîșcani activează în cadrul Direcției de Învățământ Tineret și Sport conform Regulamentului – cadru cu privire la organizarea și funcționarea Sêrviceiului raional/municipal de asistență psihopedagogică aprobat prin HG nr.732 din 16 septembrie 2013.

**Obiectivele Sêrviceiului sunt:**

- a) evaluarea complexă a dezvoltării copiilor și identificarea timpurie a necesităților specifice ale acestora;
- b) stabilirea cerințelor educaționale speciale și elaborarea recomandărilor privind măsurile de intervenție și serviciile de suport pentru incluziunea educațională;
- c) acordarea asistenței psihopedagogice copilului și familiei acestuia;
- d) oferirea asistenței metodologice cadrelor didactice, cadrelor didactice de sprijin, psihologilor, altor specialiști în lucrul cu copiii cu cerințele educaționale speciale sau copiii în situație de risc din sistemul de învățământ preșcolar, primar și secundar general și administrației publice locale.

1. În anul 2021, în baza de date a copiilor cu CES din IET or. Rîșcani au fost incluși în total 5 copii: 2 copii din IET nr.1 și 3 copii din IET nr.10. Pentru anul 2022 este tot acelaș număr.

**2 Procedura de încadrare a copiilor în categoria CES.**

1. Identificarea / constatarea cerințelor educaționale speciale ( CES) ale copilului se realizează după evaluarea complexă a dezvoltării copilului de către specialiștii Sêrviceiului de asistență psihopedagogică ( SAP) conform unei proceduri ( p. 3- 12)
2. Evaluarea copiilor se realizează în baza Instrucțiunii de aplicare în educația timpurie a Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului aprobată prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 343 din 22 martie 2018 [1] și Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului aprobată prin ordinul Ministerului Educației nr.99 din 26 februarie 2015[2] .
3. [1] p.6 - Procesul de evaluare a dezvoltării copilului să începe cu evaluarea inițială ( care se realizează la nivel de instituție) și care presupune identificarea unor probleme de dezvoltare, dificultăți de învățare, probleme comportamentale și care ar necesita intervenții suplimentare. Aceasta se poate realiza la începutul anului de studii și pe parcursul anului, în dependență de prezența problemelor de dezvoltare.
4. [1] p.5 lit. ”a” Evaluarea inițială se realizează în cazul existenței unor semne privind potențialele probleme de dezvoltare ale copilului, sesizate de către părinți în mediul familial, de medicul de familie sau cadrele didactice în urma observărilor comportamentului copilului în timpul interacțiunilor cu acesta. Pentru a stabili comportamentele ce pot semnală probleme de dezvoltare se recomandă a utiliza Lista de control pentru identificarea inițială/reevaluarea problemelor în dezvoltarea copilului racordată la Standardele de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani și la Metodologia de monitorizare și evaluare a dezvoltării copilului în baza Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului (vârsta 1,5-7 ani), conform indicatorilor specifici vârstei copilului.

5. [1] p. 10 Evaluarea inițială se realizează pe parcursul a cel mult paisprezece zile consecutiv frecventate de copil de la data constatării necesității unei atare evaluări.
6. [1] p. 11 În mod obligatoriu **evaluarea inițială** se realizează în instituția de educație timpurie de către Comisia multidisciplinară instituțională **cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali ai copilului**. În cazul în care părintele sau reprezentantul legal refuză să-și dea acordul pentru evaluare, autoritatea tutelară locală, reieșind din interesul superior al copilului, ia decizia corespunzătoare privind aplicarea măsurilor de protecție a copilului.
7. [1] p. 12 Rezultatele evaluării inițiale efectuate de Comisia multidisciplinară instituțională se consemnează într-un proces verbal de evaluare a dezvoltării copilului, care presupune interpretarea/analiza datelor/observărilor factuale înregistrate și sunt o sinteză a informațiilor obținute care determină progresul sau regresul copilului în perioada dată.
8. [1] p.33 În cazul constatării dificultăților, președintele Comisiei multidisciplinare instituționale (directorul instituției) prezintă Dosarul copilului/copiilor la Serviciul raional de asistență psihopedagogică.
9. [1] p. 30 Dosarul copilului/copiilor referiți către SAP include:
  - a) lista individuală de control pentru identificarea inițială/reevaluarea problemelor în dezvoltarea copilului;
  - b) acordul în scris al părinților/reprezentantului legal pentru desfășurarea evaluării complexe a copilului;
  - c) procesul verbal de evaluare inițială a dezvoltării copilului;
  - d) referința (individuală sau de grup) pentru evaluarea complexă a dezvoltării copilului;
  - e) lista copiilor, în cazul în care se identifică mai mulți copii care necesită evaluarea complexă;
  - f) extras din fișa dezvoltării copilului;
  - g) copia certificatului de naștere a copilului;
  - h) copia buletinului de identitate a părintelui/reprezentantului legal;
  - i) copia actului de tutelă, după caz;
  - j) certificatul medical (diagnoza medicală), certificatul de determinare a dizabilității, după caz.
10. [1] p. 5 lit. "b" Evaluarea complexă a dezvoltării copilului se realizează de către Serviciul raional/municipal de asistență psihopedagogică în urma unei evaluări inițiale a copilului cu scopul de a identifica cerințele educaționale speciale ale copilului, a stabili forma de incluziune educațională și programe de suport educațional sau specific.
11. [1] p. 36 În rezultatul evaluării complexe, SAP elaborează un Raport de evaluare a dezvoltării copilului care conține concluzii și recomandări corespunzătoare, concluzia generală de identificare/neidentificare a cerințelor educaționale speciale, forma de incluziune educațională, programe de suport educațional sau specific, perioada de reevaluare și serviciile de suport.
12. Evaluarea complexă se realizează numai cu **acordul scris și prezența fizică** a părinților.
13. Categoria CES se identifice conform clasificăției UNESCO, 1995.  
*Categoriile de CES :*
  - a) Dificultăți de învățare
  - b) Întârziere/dizabilitate mintală/intelectuală/ dificultăți severe de învățare
  - c) Tulburări (dezordini) de limbaj
  - d) Deficiențe fizice/neuromotorii
  - e) Dizabilități de văz
  - f) Deficiențe de auz
  - g) Tulburări emoționale (afective) și de comportament
14. [1] p. 41 În rezultatul evaluării complexe, SAP prezintă obligatoriu în instituția de educație timpurie un exemplar al Raportului de evaluare complexă a dezvoltării copilului, care confirmă categoria CES.
15. [1] p. 42 Raportul de evaluare complexă a dezvoltării copilului este ca suport pentru elaborarea planului educațional individualizat.

16. Dacă în urma evaluării s-a constatat, că copilul este cu cerințe educaționale speciale și este inclus în baza de date, dar părinții din diferite motive refuză includerea, atunci părinții prezintă în scris cererea de refuz și copilul automat se exclude din baza de date.

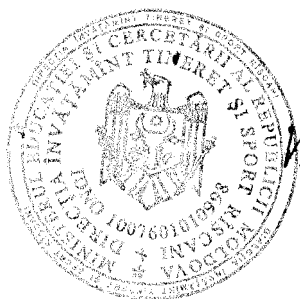
3. La momentul dat nu avem cazuri, când copii au fost evaluați fără prezența părinților și incluși în baza de date fără acordul lor

4. Repartizarea bugetului și finanțarea IET în general și pentru asistența copiilor cu CES nu intră în competența SAP și DÎTS Rîșcani, ci intră în competența APL 1.

5. Serviciul își organizează activitatea și funcționează în baza principiilor:

- a) respectării interesului superior al copilului;
- b) asigurării drepturilor egale în domeniul educației și egalizării șanselor;
- c) nondiscriminării, toleranței și valorificării tuturor diferențelor;
- d) intervenției timpurii;
- e) individualizării procesului educațional și asigurării dezvoltării potențialului fiecărui copil;
- f) protecției copilului contra abuzului și neglijării;
- g) flexibilității în activitatea didactică;
- h) confidențialității;
- i) abordării intersectoriale și multidisciplinare;
- j) cooperării și parteneriatului social.

Concluzie: SAP Rîșcani nu a încălcat drepturile copiilor și părinților la acest subiect.



**Viorel Dandara,**  
**Șeful DÎTS Rîșcani.**

Exec. G. Guțu,  
șef SAP Rîșcani  
tel. 0256-92-041, 079524518